

EL PRESSUPOST MUNICIPAL

DOSSIER PEL MESTRE

Aquesta proposta està centrada en la manera com es fa un pressupost municipal, d'on surten els diners, quines despeses hi ha, qui i el com es planifica i com es decideix... Així doncs, els alumnes a través d'un joc de simulació hauran de prendre decisions a través de la negociació, la responsabilitat i el diàleg.

L'objectiu principal és que els infants entenguin l'origen del diner públic i la importància de la seva gestió, i s'endinsin en la gestió dels recursos municipals i de la presa de decisions.

QUÈ ÉS UN PRESSUPOST

Un **pressupost** és la previsió que fa possible que les famílies, les empreses i els governs puguin saber quants diners tenen o tindran i com els repartiran al llarg del temps. En el cas del pressupost de l'Ajuntament, la previsió és per un any. La **paraula pressupost vol dir que se suposa que tindrem uns diners** que ens serviran per fer tot allò necessari: netejar carrers i fer el manteniment (pintar bancs, treure grafitis, arreglar voreres...), donar beques, pagar els treballadors, oferir el transport públic, etc.

Quan parlem de diners i de pressupost, és important tenir en compte tant els **ingressos** com **les despeses**. És a dir, a l'hora d'administrar diners, hem de tenir en compte **quants diners tenim o tindrem (ingressos)** i **quants diners gastem o gastarem (despeses)**. Per poder gastar (despeses) primer de tot hem de tenir ingressos. Per tant, abans de decidir en què gastarem els diners, és molt important saber quins són els nostres ingressos i quines despeses fixes tenim i què és necessari fer (asfaltar un carrer, fer un parc, pavimentar una vorera...). Un cop sabem quants diners tenim, llavors podem pensar com i en què ens els

gastem, però hem de pensar i planificar quines coses són més importants i necessàries.

Per exemple; una família ingressa (cobra) un sou al mes per la feina que fa. Aquests diners serveixen per pagar: lloguer o hipoteca, llum, aigua, gas, menjar, menjador escolar, transport (gasolina, autobús, tren...), activitats extraescolars dels infants, comprar roba, anar de vacances... i moltes coses més. Per tant, ha de planificar molt bé com gastarà els diners perquè no en faltin a finals de mes. Per això es fa un pressupost.

El pressupost de l'Ajuntament de Vic per l'any 2019 era de 44.300.000€

D'ON SURTEN ELS INGRESSOS DE L'AJUNTAMENT

1. Impostos i taxes.

Les **taxes** són uns diners que l'Ajuntament cobra als ciutadans per un servei que dóna, com per exemple recollir les escombraries.

Un **impost** és una quantitat de diners que l'Ajuntament cobra als ciutadans. Al contrari que les taxes, per llei l'Ajuntament no està obligat a oferir cap servei, com per exemple l'impost de circulació, o per fer obres.

2. Dineros que ingressen altres administracions;

l'Estat Espanyol, la Generalitat de Catalunya i/o de la Diputació de Barcelona (Govern provincial).

3. Si ven o lloga edificis de propietat de l'Ajuntament

4. Multes i sancions

QUINES SÓN LES DESPESES DE L'AJUNTAMENT

(en què es gasta els diners)

- ☞ Sous dels treballadors i dels polítics
- ☞ Aigua, gas, llum, recollida d'escombraries, jardineria, transport públic, neteja de carrer, telèfons, Internet... dels edificis municipals, en reparacions, manteniment d'edificis i carrers, en material d'oficina, en l'encàrrec de feines com poden ser projectes d'obra o construccions i en activitats com els casals d'estiu o la Festa Major...
- ☞ Pagaments de crèdits i interessos als bancs
- ☞ Subvencions que es donen a associacions o entitats
- ☞ Obres noves, rehabilitacions d'edificis....

QUI GASTA ELS DINERS

Els diners els gasta cada departament de l'Ajuntament que, a principi d'any, se li dona un pressupost per les seves necessitats de funcionament.

Els departament són:

- Alcaldia
- Benestar Social
- Economia
- Turisme
- Atenció ciutadana
- Comunicació
- Educació.
- Serveis i manteniment
- Règim Interior (guàrdia urbana, agents cívics, mediadors...)
- Territori i Urbanisme
- Medi ambient
- Cultura
- Ciutadania
- Cooperació

- Participació ciutadana
- Acollida
- Fires i Mercats
- Esports

I... COM ES DECIDEIX LA MANERA DE GASTAR EL PRESSUPOST D'UN AJUNTAMENT

A l'hora de decidir en què gastem els diners **és important tenir en compte quines són les coses més necessàries, quant valen i qui les farà.**

Per tant, a l'hora de fer el pressupost de l'Ajuntament primer es fa un llistat de tot el què s'ha de fer durant aquell any i es posa preu a cada cosa, mirant d'ajustar-se al màxim. És a dir; sabem que hem de recollir les escombraries, de enllumenar la ciutat, de fer funcionar el transport públic... Després igualment es fa una previsió dels diners que tindrem aquell any (ingressos).

Però hi ha coses que no podem saber que passaran i, per tant, també ho hem de preveure i reservar uns diners. *Per exemple:* si neva hem de treure la neu, si s'espatlla la calefacció d'una escola hem de canviar la caldera, si fa molt vent i cauen arbres els hem de treure i netejar el carrer...

Per això es fa aquest llistat de necessitats: el que sabem segur que haurem de fer i el que pot ser que s'hagi de fer.

Habitualment l'alcalde i els regidors dels Ajuntaments són els responsables de decidir què és millor per a la ciutat i això vol dir que, entre d'altres coses, decideixen la millor manera de gastar els diners del pressupost. Poden fer-ho perquè els ciutadans, a través dels seus vots durant les eleccions, els han escollit com a representants. No obstant, aquests representants (alcalde i regidors) han de tenir en compte tots els ciutadans i ciutadanes en cada acció que fan; és a

dir, no poden prendre decisions pensant només en el seu bé personal sinó en el millor per a tothom.

Els darrers anys, una part del pressupost el decideixen els ciutadans a través dels **pressupostos participatius**. Això vol dir que les persones que viuen a Vic poden proposar quines són les necessitats de la ciutat, les ordenen de major a menor importància. Un cop ordenades, els ciutadans i ciutadanes les poden votar i les que guanyen són les que es faran. Els **pressupostos participatius** es fan cada any en una zona de la ciutat: la verda del Merma, la vermella del Nen i la negra de la Vella.

EL JOC DEL PRESSUPOST

El joc consisteix a crear equips de 9 nens i nenes. Si els equips són més petits cada infant es pot responsabilitzar de més d'una àrea. Abans de començar el joc es negocia entre tots qui serà el responsable de cada departament o àrea municipal:

- Seguretat
- Educació
- Salut
- Serveis Socials
- Transport
- Esports
- Cultura
- Espai públic
- Medi ambient

- 1- Sobre la taula es posen totes les cartolines de les àrees o departaments davant de cada responsable.
- 2- Es reparteixen els diners del pressupost segons la taula. S'haurà de negociar entre tots a qui li correspon més o menys pressupost.
 - A cada joc hi ha una quantitat total de bitllets de 500€, 200€, 100€, 50€, 20€ i 10€
 - Els diners que s'hauran de repartir entre les àrees són els que figuren a la taula:
 - 1 bitllet de 500€,
 - 4 de 200€,
 - 6 de 100€,
 - 8 de 50€,
 - 15 de 20€ i
 - 15 de 10€.
 - Això és el pressupost total de l'Ajuntament: 2.750€ (la suma de tots els imports). La resta de bitllets es queden com a banca

Repartiment de bitllets joc Pressupostos			
Bitllet	Quantitat total que hi ha al joc	Pressupost municipal	Banca
500	4	1	3
200	8	4	4
100	12	6	6
50	24	8	16
20	24	15	9
10	24	15	9

- 3- Es posen totes les cartes de **SORT i ?** cara avall i es barregen. El primer jugador agafa la primera carta i la llegeix en veu alta. S'ha de resoldre, entre tots, la primera situació. Un cop resolta la primera situació, el jugador que hi ha al costat dret agafa una altra carta, es resolt la situació i així fins que tots els jugadors n'han agafat una i s'han resolt totes les situacions. Les cartes fan referència a supòsits relacionats amb les àrees o a imprevistos i poden suposar ingressos o despeses.

- 4- Si la carta és d' ingressos, els ingressos van a parar al departament que toqui o a tots els departaments. En aquest cas els diners es treuen de la banca.
- 5- En el cas que siguin despeses caldrà pagar a la banca, i, si no hi ha diners, caldrà negociar amb la resta de l'equip la necessitat de fer una determinada activitat o projecte i prioritzar-los.
- 6- En altres casos cal negociar si es tiren endavant iniciatives noves.

El joc no té una finalització. S'acaba quan es consideri convenient.

Un cop acabat, és molt important posar en comú tot allò que ha passat durant el joc: les negociacions, els diàlegs, les prioritzacions, les decisions..... i les conclusions a què han arribat.